

Написання та захист кваліфікаційної магістерської роботи: академічна добросовісність, перевірка та правові норми

01 Підготовка

Вимоги кваліфікаційної
роботи

02 Перевірка

Процедура перевірки

03 Захист прав

Правові наслідки,
апеляція

ЧЕРНЕНКО Юлія, к. е. н.
© ХНЕУ ім.С. Кузнеця, 25.09.2026р.

Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025⁰² № 4742-IX

Закон містить 13 видів порушень (18 стаття):

1. **Академічний плагіат:** копіювання без посилань
2. **Фабрикація:** вигадкування даних або фактів
3. **Фальсифікація:** зміна наявних результатів
4. **Недоброчесне використання результатів, згенерованих AI:** видав її за свою без належного зазначення використання ШІ
5. **Самоплагіат:** видаєш свою стару роботу за нову
6. **Відчуження авторства :** віддав свою роботу іншому, щоб він видав її за свою
7. **Приписування авторства:** приписали автором того, хто нічого не робив
8. **Несамостійне виконання завдання:** стороння допомога у виконанні роботи
9. **Недозволена допомога:** завдання за тебе фактично виконав хтось, хоча за правилами мав зробити його сам
10. **Схиляння до порушення академічної доброчесності:** вмовляв або змушував іншого порушити правила
11. **Академічний саботаж:** навмисно завадив іншому навчатись / працювати
12. **Недоброчесне оцінювання:** «намалювали» оцінку
13. **Інституційні порушення академічної доброчесності:** порушення самого університету (установи або видавництва)

Академічна доброчесність — це про те, щоб результат твоєї роботи чесно показував, що зробив саме ти!

Порядок підготовки та вимоги до кваліфікаційної роботи

03

Методичні рекомендації до оформлення кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2026.

Самостійне виконання

- За порушення етичних норм та академічної доброчесності здобувач несе персональну відповідальність.
- Дотримання правил цитування та академічного оформлення

Оприлюднення

- Розміщення на інформаційних ресурсах ХНЕУ ім. С. Кузнеця (репозитарії);
- Підпис кваліфікованим електронним підписом у форматі PAdES ;
- Оприлюднення до захисту.

Відповідальність

- За порушення етичних норм та академічної доброчесності здобувач несе персональну відповідальність.
- Університет застосовує передбачені законодавством та внутрішніми документами заходи.

Нормативні документи ХНЕУ ім. С. Кузнеця :

- оновлений РЕГЛАМЕНТ перевірки на унікальність кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 24.06.26р
- Кодекс академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);
- Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);
- Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);
- Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);
- Політика використання ШІ а академічній діяльності;
- ПОРЯДОК розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі на підставі чи з урахуванням якого) особі було присуджено науковий ступінь або присвоєно вчене звання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця від

Штучний інтелект у кваліфікаційній роботі

Дозволено (як допоміжний засіб)

- Пошук та систематизація наукових джерел
- Попереднє опрацювання аналітики та статистики
- Перевірка структури бібліографічних описів
- Підготовка графіки та презентаційних матеріалів

Обов'язково

- Критично оцінювати результати;
- Перевіряти результати за першоджерелами;
- Дотримуватися авторського права;
- Декларувати використання ШІ;
- Зазначати сферу застосування у вступі:

Категорично заборонено

- Приховування та недеклароване використання ШІ;
- Подавати неперевірені або сфабриковані матеріали;
- Використовувати запозичення без належного посилання.

«Під час підготовки кваліфікаційної роботи ШІ-інструменти було використано для пошуку та систематизації джерел за темою дослідження, попереднього опрацювання аналітичної інформації та підготовки презентаційних матеріалів. Усі отримані результати було критично перевірено автором за першоджерелами.»

⚠ Персональна відповідальність: У разі виявлення порушень здобувач несе персональну відповідальність згідно із законодавством та актами університету.

Дорожня карта перевірки робіт здобувачів освіти

01. ПІДГОТОВКА ФАЙЛА ТА КОМУНІКАЦІЯ З ВИПУСКОВОЮ КАФЕДРОЮ

Один файл pdf_ПІБ_ОСВІТНЯ
ПРОГРАМА
Без заміन символів та технічних
маніпуляцій
КЕП форматі PAdES

02. ПЕРЕДАЧА ДО НАВЧАЛЬНО МЕТОДИЧНОГО ВІДДІЛУ

Кваліфікаційні — за 2 тижні

03. ПЕРЕВІРКА ТА ЗВІТ

Безкоштовно у [StrikePlagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com)
Строк перевірки — до 3 робочих днів

Порог запозичень — максимально
допустимий ліміт за нормою кафедри $\leq$
50%

Сценарії результатів

Прийнято

запозичення законні → у межах норми →
протокол → захист в ЕК

- 1) Відповідальна особа аналізує звіт (можливо радиться з науковим керівником). Якщо запозичення законні (коректні цитування) і рівень унікальності в нормі, підписується протокол, і робота йде на захист.
- 2) «Звіт перевірки» формується в разі, якщо відсоток запозичень не перевищує порогове значення, яке встановлено відповідною кафедрою. Звіт передається на кафедру (відповідальній особі за перевірку).
- 3) **Перевірка остаточно завершується** робота додається до внутрішньої бази даних.

Звіт подібності

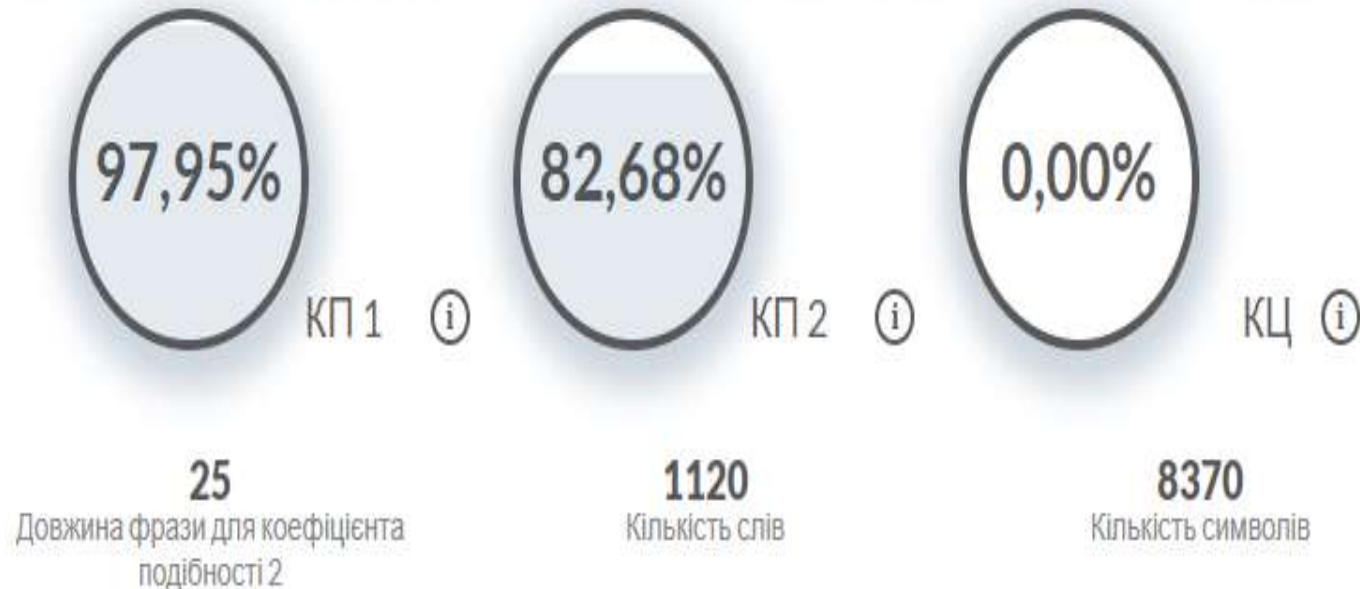
<https://strikeplagiarism.com/uk/>

06

■ Обсяг знайдених подібностей

Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

1 коефіцієнт показує унікальність при перевірці алгоритмом кожних п'яти слів як речення;

2 коефіцієнт робить теж саме, але вже в контексті кожних 25 слів, це зазвичай 1 абзац;

3 коефіцієнт показує кількість цитат.

ДООПРАЦЮВАННЯ ТА ПОВТОРНА ПЕРЕВІРКА

01. ПЕРЕВІРКА РОБОТИ

Якщо відсоток запозичень перевищує порогове значення, яке встановлено відповідною кафедрою.

Робота повертається на доопрацювання здобувачу вищої освіти.

02. ПОВТОРНА ПЕРЕВІРКА

Після доопрацювання дипломна робота перевіряється повторно навчально-методичним відділом.
Безкоштовно.

03. ЗБЕРІГАННЯ ТА ПОПОВНЕННЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БАЗИ ДАНИХ ДИП.ПРОЄКТІВ

Сценарії результатів:

Доопрацювання

перевищено поріг, але це не плагіат → виправлення → безкоштовна повторна перевірка

Відхилення

плагіат або маніпуляції → роботу відхилено → право на апеляцію

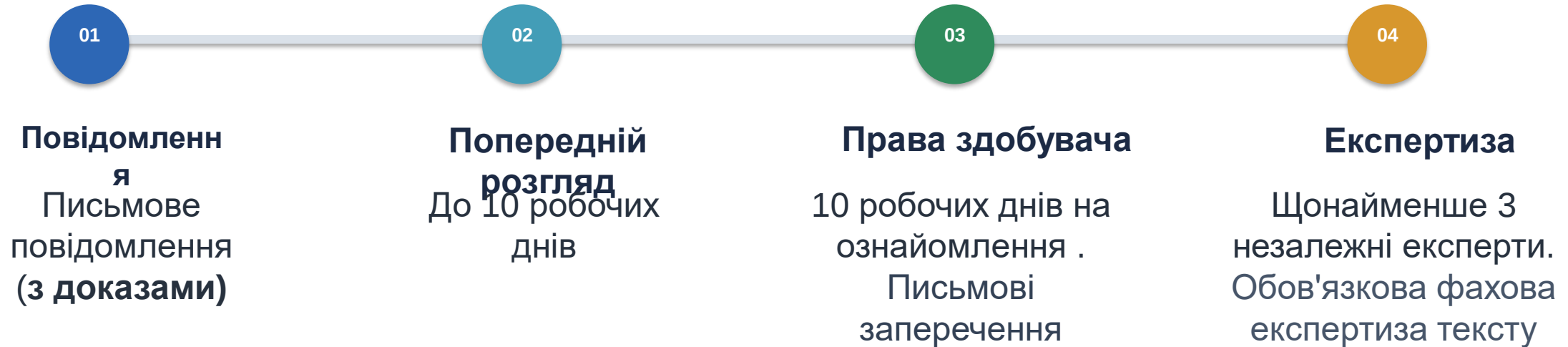

Заборона технічних маніпуляцій: Заміна букв, приховані символи та текст у вигляді картинок означають спробу фальсифікації та недопуск до захисту.

Позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації: розгляд повідомлення про порушення доброчесності

08

Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця розроблено відповідно до вимог Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 р. № 4742-IX.

Хто розглядає?

Комісія з академічної доброчесності. Анонімні заяви не розглядаються!

Якщо особа письмово визнає факт плагіату добровольно, Комісія одразу переходить до прийняття рішення без тривалого дослідження доказів

Прийняття рішення про позбавлення ступеня вищої освіти

09

Порядок прийняття рішення Комісією

До 6 місяців

Максимальний строк розгляду повідомлення з дня реєстрації.

Види рішень

Позбавлення ступеня вищої освіти **АБО** відмова у позбавленні.

Критерій істотності

Лише тільки істотний плагіат/фабрикація, що вплинули на оцінку та висновки роботи.

Захист від упередженості

Конфлікт інтересів

Особи з конфліктом інтересів не беруть участі у розгляді.

Право на відвід

Здобувач має право заявити відвід члену Комісії — до 2 разів.

Рішення Комісії оприлюднюється на сайті Університету протягом 5 днів, а персональні дані особи зазначаються тільки після набрання рішенням законної сили.

Оскарження рішення про позбавлення ступеня

10

Механізм оскарження рішення Комісії з академічної доброчесності (Апеляція)

Подача скарги (30 днів)

До Вченої ради
Університету протягом 30
календарних днів з дня
оприлюднення рішення чи
строку

КРОК 1

Таємне голосування

Рішення приймається
Вченою радою

КРОК 2

Варіанти рішень

- Залишити рішення без змін;
- Залучити 3+ незалежних експертів;
- Створити комісію у разі бездіяльності.

КРОК 3

Якщо є бездіяльність

Може бути створена окрема комісія для розгляду питання.

Судовий порядок

Рішення Вченої ради набирає чинності з дня оприлюднення та може бути оскаржено в суді.

— Якщо рішення про позбавлення ступеня набирає чинності:

Наслідки для здобувача:

- **Недійсний диплом:** скасування рішення про присудження ступеня та визнання диплома недійсним.
- **ЄДЕБО:** анулювання відомостей в ЄДЕБО та виключення інформації з відкритого доступу.
- **Втрата наступних ступенів:** автоматичне скасування наступних ступенів/звань (PhD тощо), здобутих на базі скасованого.
- **Звільнення:** звільнення з посади за п. 2 ч. 1 ст. 40 КЗпП України, якщо освіта є кваліфікаційною вимогою.

Санкції для керівників та кафедри

Заборона керівництва • 2 роки

Позбавлення права бути науковим керівником та брати участь в атестації здобувачів.

Обмеження звань • 1 рік

Заборона претендувати на присвоєння вченого/педагогічного звання.

Кафедра / рецензент • 1 рік

Завідувач випускової кафедри та рецензент — позбавлення права бути керівником здобувачів

Резюме:

11

01 Пишіть самостійно

Дотримуйтесь правил цитування джерел.

02 Не маніпулюйте

Категорично уникайте технічних маніпуляцій чи прихованих замін для підвищення унікальності.

03 Тримайте графік

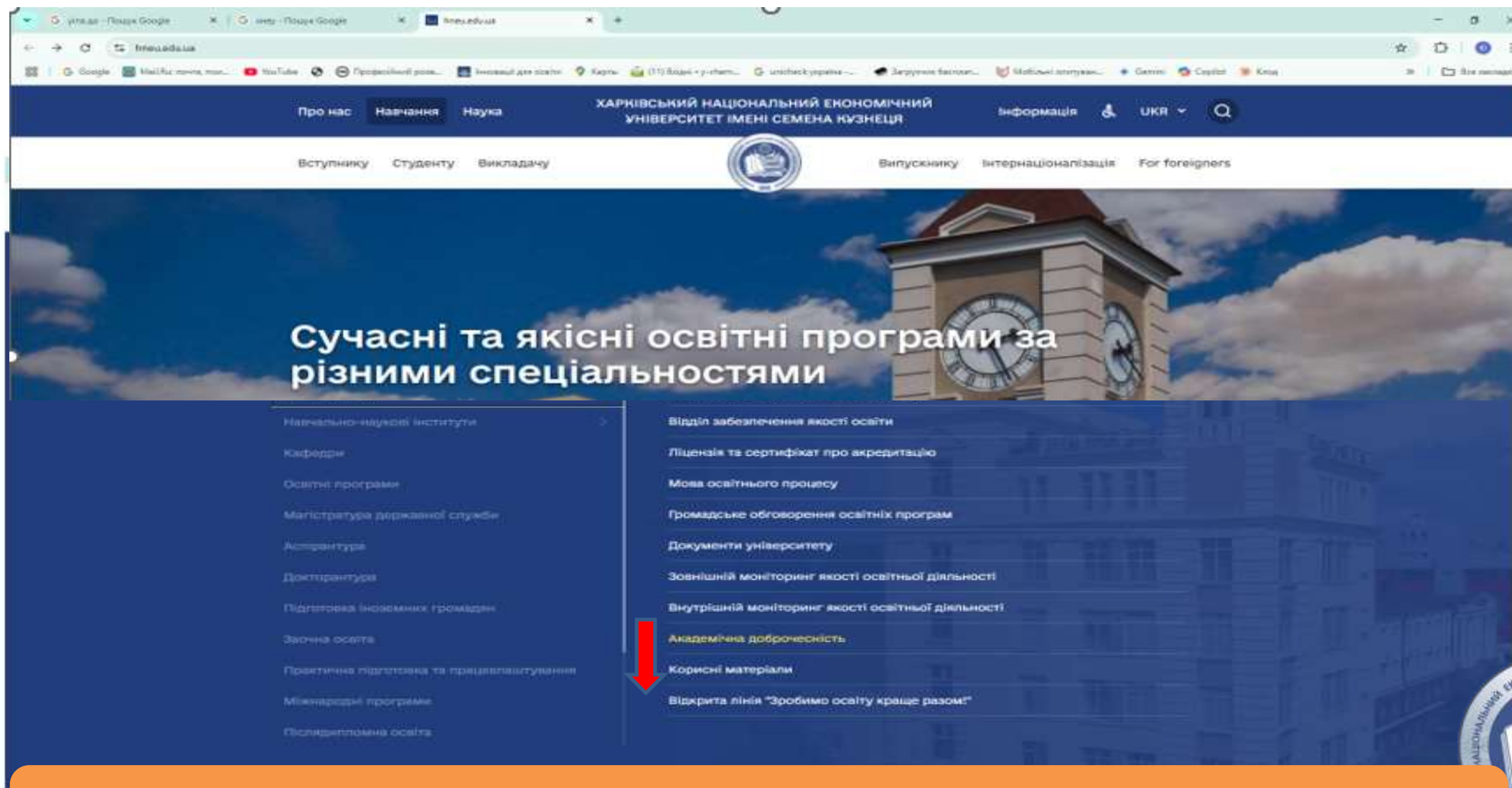
Подавайте файли до НМВ за 2 тижні до захисту.

04 Знайте свої права

Право на ознайомлення з матеріалами,
Право на пояснення та право апеляцію.

Бажаємо успішного захисту кваліфікаційної роботи!

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ХНЕУ ІМ. С. КУЗНЕЦЯ

Дякуємо за увагу!

Джерела:

1. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
2. Бриж Є. Чи дозволений ШІ, що буде за плагіат і написання робіт на замовлення: розбір нового закону про академічну доброчесність. *detector.media*.
URL: <https://detector.media/infospace/article/246536/2025-12-23-chy-dozvolenny-shi-shcho-bude-za-plagiat-i-napysannya-robit-na-zamovlennya-rozbir-novogo-zakonu-pro-akademichnu-dobrochesnist/>
3. Методичні рекомендації до оформлення кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів [Електронний ресурс] / К. Р. Немашкало, С. В. Мішина. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2026. – 29 с.
4. Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця розроблено відповідно до вимог Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 р. № 4742-IX.

